



СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Українська мова за професійним спрямуванням»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр
Спеціальність 017 «Фізична культура і спорт»
Освітня програма «Фізична культура і спорт»
Рік навчання 1, семестр 1
Форма навчання денна
Кількість кредитів ЄКТС 4
Мова викладання – українська

Лектор курсу
Контактна інформація
лектора (e-mail)
Сторінка курсу в eLearn

д-р філол. наук, професор Харченко С. В.
s.kharchenko@nubip.edu.ua
<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4659>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна покликана сформувати професійну лінгвістичну та комунікативну компетенцію студента-фахівця, що засвідчує високий рівень його професійних знань, комунікативних умінь, ціннісних орієнтацій, загальної гуманітарної культури, інтегрованих показників культури мовлення, необхідних для майбутньої професійної діяльності, а також розширити та поглибити загальномовну підготовку студентів; сформувати систему знань з української професійної мови, фахової термінології як основи професійної мови та стилістики службових документів; засвоїти науковий стиль як функційний різновид національної літературної мови в межах обраної галузі знань; сформувати вміння та навички з різних видів професійної мовленнєвої діяльності.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері фізичної культури і спорту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів наук з фізичного виховання і спорту, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

- ЗК 1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 9. Навички міжособистісної взаємодії.
- ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

- СК 1. Здатність забезпечувати формування фізичної культури особистості.
- СК 2. Здатність проводити тренування та супроводження участі спортсменів у змаганнях.
- СК 10. Здатність здійснювати навчання, виховання та соціалізацію людини у сфері фізичної культури і спорту, застосовуючи різні педагогічні методи та прийоми.
- СК 13. Здатність застосовувати сучасні технології управління суб'єктами сфери фізичної культури і спорту.
- СК 14. Здатність до безперервного професійного розвитку.

програмні результати навчання:

- РН 2. Спілкуватися українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування.
- РН 4. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення. РН 5. Засвоювати нову фахову інформацію, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.
- РН 21. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції / практичні)	Результати навчання	Завдання	Оціню- вання
1 семестр				
Модуль 1. Законодавчі та нормативно-стильові основи української мови за професійним спрямуванням. Науковий стиль. Культура професійного мовлення.				
Тема 1. Культура усного професійного мовлення	0/2	Сформувати чітке розуміння ролі та функцій української мови як державної у фаховій діяльності. Знати основні етапи становлення української мови; функції мови в суспільстві; основні законодавчі документи про українську мову; літературні мовні норми. Аналізувати підстилі ОДС, НС, Розуміти взаємодію функціональних стилів у сучасній українській мові, встановлювати зв'язки між ними, а також характеризувати їхні мовні засоби. Ознайомитися зі змінами до Правопису української мови (редакція 2019). Усвідомити професійну сферу як інтеграцію офіційно-ділового, наукового та розмовного стилів. Розрізняти види і типи професійного спілкування. Використовувати комунікативні стратегії, ураховуючи національнокультурні традиції, уміти чітко висловити свою думку в різних ділових ситуаціях. Уміти застосовувати стратегії перемовин.	Написання есе. Виконання самостійної роботи (в elearn)	20
Тема 2. Культура публічного виступу	0/6	Вміти будувати своє висловлювання з урахуванням комунікативних ознак культури мовлення. Застосовувати формули мовленнєвого етикету відповідно до ситуації. Виступати на нарадах, конференціях, застосовуючи особливості усного ділового мовлення. Опанувати навички невербального спілкування, керувати аудиторією, використовуючи вербальні і невербальні засоби спілкування	Підготовка виступу.	20
Тема 3. Науковий стиль української літературної мови	0/6	Засвоїти історію становлення та розвитку наукового стилю української мови. Знати основні мовні вимоги до оформлювання курсової, дипломної робіт. Знати види цитування, правила оформлення. Створювати наукові тексти. Використовувати мовні засоби академічного письма. Уміти оформлювати результати наукової діяльності	Подання практичної роботи (в elearn) Виконання самостійної роботи (в elearn)	30

Модуль 2. Офіційно-діловий стиль. Мовні особливості фахового мовлення.				
Тема 4. Ділові папери як форма реалізації офіційно-ділового стилю. Класифікація документів	0/2	<p>Оцінювати ділове мовлення в різних комунікативних ситуаціях щодо дотримання норм літературної мови. Опанувати реквізити, вимоги до укладання документів, мовні засоби.</p> <p>Знати загальні вимоги до побудови документів.</p> <p>Оцінювати правильність укладання документів, спираючись на словники і взірці.</p> <p>Уміти класифікувати документи й оформлювати заяви, резюме, автобіографію, характеристику, рекомендаційний лист, заяву, автобіографію, оголошення, службові записки, довідку, протокол.</p>	Укладання бланку документів Тести (в elearn)	5
Тема 5. Документи адміністративно-канцелярського підстилю. Службові документи	0/10	<p>Давати визначення поняттям «документ».</p> <p>Знати класифікацію службових документів, особливості мови та їхнього оформлення.</p> <p>Оформлювати відповідно до вимог заяву, резюме, службову і доповідну записки; рекомендаційний лист, автобіографію, регламент змагань, правила гри, правила проведення змагань, заявку, протокол матчу / змагань, план підготовки спортсменів / команд, індивідуальний план підготовки.</p>	Подання практичної роботи (в elearn) Тести (в elearn)	20
Тема 6. Лексичні особливості професійного мовлення. Термінологія фаху	0/8	<p>Уміти виправляти лексичні помилки.</p> <p>Володіти культурою мови, розвивати вміння і навички укладання службових документів.</p> <p>Добирати необхідні слова та вирази відповідно до умов і цілей спілкування.</p> <p>Уміти правильно використовувати термінологія лексико-семантичних полів «фізична культура і спорт», «настільний теніс», «сучасні силові одноборства», «спортивна боротьба» та ін.</p>		20
Тема 7. Морфологічні особливості професійного мовлення	0/6	<p>Знати морфологічні норми сучасної української мови. Засвоїти особливості вживання частин мови у професійному мовленні. Правильно вибирати та записувати граматичну форму слів, числову інформацію, географічні назви у фаховому тексті. Володіти правилами відмінювання прізвищ, імен та по батькові.</p>	Виконання самостійної роботи (в elearn)	15
Тема 7. Синтаксичні параметри професійних текстів	0/5	<p>Знати синтаксичні норми сучасної української мови.</p> <p>Уникати логікосинтаксичних і синтаксичних помилок в побудові висловлювань. Уміти поєднувати однорідні члени речення.</p>	Виконання самостійної роботи (в elearn)	15

		Уміти правильно будувати речення, типові для текстів службових документів	
Всього за 1 семестр			70
Екзамен			30
Всього за курс			100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, що їх студенти здають із порушенням термінів без поважних причин, викладач оцінює нижчою оцінкою (-10 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний) згідно з графіком консультацій.
Політика щодо академічної доброчесності:	Самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролів. Списування під час самостійних, контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Зразки документів не повинні бути запозичені. Самостійне виконання завдань та коректне оформлення покликань на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей, зразків.
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в онлайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Рекомендовані джерела інформації

1. ДСТУ 3582-97. Інформація та документація. Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила. Київ : Держстандарт України, 1998. 26 с.
2. ДСТУ 4163-2020. Державна уніфікована система документації. Уніфікована система організаційно-розпорядчої документації. Вимоги до оформлювання документів. [чинний від 2003-09-01]. Київ : Держспоживстандарт України, 2020. III, 22 с. (Національний стандарт України).
3. ДСТУ ГОСТ 7.1-2006. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання. Зі скасуванням ГОСТ 7.1-84, ГОСТ 7.И5-79, ГОСТ 7.18-79, ГОСТ 7.34-81, ГОСТ 7.40-82 ; чинний від 2007-07-01. Київ : Держспоживстандарт України, 2007. 47 с. (Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи) (Національний стандарт України).
4. ДСТУ 8302-2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. – Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 16 с.
5. Типова інструкція з діловодства в міністерствах, інших центральних та місцевих органах виконавчої влади, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 17.01.2018 № 55 [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-2018-п> - Назва з екрана.
6. Антоненко-Давидович Б. Д. Як ми говоримо / [уклад. Я. Б. Тимошенко]. Київ : Либідь,

1991. 256 с.

7. Вихованець І. Розмовляймо українською : мовознавчі етюди. Київ : Унів. вид-во «Пульсари», 2012. 160 с.

8. Головащук С. І. Складні випадки наголошення : словник-довідник. К.: Либідь, 1995.

9. Городенська К. Г., Кочукова Н. І., Куцак Г. М. Із найновіших рекомендацій щодо складних уживань в українській мові. Київ ; Слов'янськ : Маторін, 2006. 83 с.

10. Городенська К. Українське слово у вимірах сьогодення. Київ : КММ, 2014. 124 с.

11. Городенська К. Граматичний словник української мови: сполучники. Херсон : Вид-во ХДУ, 2007. 340 с.

12. Грибан Г. П. Термінологічний словник з фізичної культури і спорту / Укладачі: Г. П. Грибан, Д. В. Бойко, Д. О. Дзензелюк. Житомир: Вид-во «Рута», 2016. 100 с.

13. Гринчишин Д., Капелюшний А., Сербенська О., Терлак З. Словник-довідник з культури української мови. Львів, 2007.

14. Гуржий О. С., Порохнявий А. В. Словник термінів та понять з дисципліни «Фізичне виховання». Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2020. 36 с.

15. Жайворонок В.В. Велика чи мала літера? Словник-довідник. Київ : Наукова думка, 2004. 202 с.

16. Збірник уніфікованих форм організаційно-розпорядчих документів / Держ. арх. служба України, УНДІАСД ; уклад. О. М. Загорецька. Київ, 2015. 100 с. <https://undiasd.archives.gov.ua/doc/zbirnik%20UF.pdf>

17. Колібаба Л., Фурса В. Словник дієслівного керування. Київ : Либідь, 2017. 656 с.

18. Культура фахового мовлення : навч. посібник / за ред. Н. Д. Бабич. Чернівці : Книги-XXI, 2005.

19. Лазоренко С. А., Балашов Д. І., Лазоренко С. С. Термінологія сучасних силових одноборств та спортивної боротьби. Словник для студентів ЗВО зі спеціальності: 017 Фізична культура і спорт; 014 Середня освіта (Фізична культура). Суми : ФОП Цьома С. П., 2020. 188 с.

20. Мацько Л. І., Кравець Л. В. Культура фахової мови : навч. посібник. Київ : Академія, 2007.

21. Мацюк З. Станкевич Н. Українська мова професійного спрямування : навч. посібник. Київ : Каравела, 2008.

22. Мітова О.О., Полякова А.В. Основні поняття та термінологія настільного тенісу : методичні рекомендації для самостійної роботи студентів з дисциплін ТМС та ТМ настільного тенісу напрямів підготовки Фізичне виховання 6.010201, Здоров'я людини 6.010203. Дніпропетровськ, 2014. 26 с.

23. Наумчук В. І. Словник-довідник основних термінів і понять з теорії та методики фізичного виховання і спорту. Тернопіль: Видавництво Астон, 2013. 96 с.

24. Непийвода Н. Мова української науково-технічної літератури (функціонально-стилістичний аспект). – Київ : Міжнар. фін. агенція, 1997. 303 с.

25. Орфоепічний словник української мови : у 2 т. / [уклад.: М. М. Пещак та ін.]. Київ, 2001.

26. Перелік нових і старих назв населених пунктів [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://old.uinr.gov.ua/page/perelik-novikh-i-starikh-nazv-naselenikh-punktiv>

27. Про географічні назви [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2604-15#Text>

28. Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки: Закон України [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/317-19#Text>

29. Радевич-Винницький Я. Етикет і культура спілкування : навч. посібник. Київ : Знання, 2006.

30. Російсько-український словник : у 4 т. / І. С. Гнатюк, С. І. Головащук, В. В. Жайворонок та ін. Київ : Знання, 2011–2014.

31. Російсько-український словник наукової термінології. Суспільні науки. Київ : Наук. думка, 1994.

32. Сергієнко Л.П. Терміни і поняття у фізичній культурі : навч. посіб. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2011. 264 с.

33. Словник іншомовних слів / [уклад.: С. М. Морозов, Л. М. Шкарапуца]. Київ : Наук. думка, 2000.
34. Словник основних понять з фізичної культури : для студентів факультетів фізичного виховання вищих пед. навч. закладів / уклад. О. А. Согоконь, О. В. Донець. Полтава : Сімон, 2020. 111 с.
35. Словник термінів та понять зі спортивних дисциплін : навч.-метод. посіб. / уклад.: О. О. Момот, Є. Ю. Шаповал, Ю. В. Зайцева, С. М. Новік ; Полт. нац. пед. ун-тет імені В. Г. Короленка – Полтава : Видавець Шевченко Р.В., 2019. 147 с.
36. Словник-довідник з українського літературного слововживання. Київ : Наук, думка, 2004.
37. Томан Іржі. Мистецтво говорити / пер. з чеськ. Київ, 1989.
38. Українська мова у ХХ сторіччі: історія лінгвоциду : док. і матеріали / упоряд.: Л. Масенко та ін. Київ : Києво-Могилянська академія, 2005. 399 с.
39. Український правопис. Київ : Наукова думка, 2019. 391 с.
40. Універсальний довідник з ділових паперів та ділової етики. Київ : Довіра, 2003. 623 с.
41. Харченко С. В., Сопівник І. В., Шинкарук О. В. Методика написання, оформлення і захисту курсової і дипломної робіт : навч. посібник. Київ : Міленіум, 2015. 254 с.
42. Шевчук С. В. Українська мова для державних службовців: курс для підготовки до атестації. Київ: Алерта, 2017. 478 с.
43. Шевчук С. В. Українське ділове мовлення. навчальний посібник. 9-те вид. Київ: Алерта, 2018. 328 с.
44. Ярема С. На теми української наукової мови. Львів : [б.в.], 2002. 44 с.
45. «Словники України» online [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://lcorp.ulif.org.ua/dictua/>
46. Словник української мови online: у 20 т. / Томи 1-13. (А-Покірно) [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://sum20ua.com/Entry/index?wordid=1&page=0>
47. Сайт Український мовно-інформаційний фонд НАН України. Режим доступу: <http://www.ulif.org.ua/>
48. Лінгвістичний портал «Mova.info» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.mova.info/Page.aspx?ll=61>.
49. Українські підручники онлайн. Режим доступу: <http://pidruchniki.ws>.
50. www.litopys.org.ua
51. <https://schoolfield.com.ua/ua/sportivnij-slovník.html>